

10. DOPRAVA

Agenda řidičů

Agendu řidičů upravují následující prameny práva. Jsou jimi jednak mezinárodní smlouvy, konkrétně Úmluvy o silničním provozu z let 1949 (Ženeva) a 1968 (Vídeň). Hlavním účelem těchto úmluv je zvýšení bezpečnosti silničního provozu a usnadnění mezinárodní silniční dopravy. Úmluvy za tímto účelem aplikují několik nástrojů, tím zásadním je sjednocení pravidel a podmínek v rámci provozu.

Dalším právní normou, jež upravuje oblast řidičů v rámci evropského prostoru, je Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 126/2006/ES. Ta stanoví podrobně rozsahy řidičského oprávnění, náležitosti odborné a zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, případná omezení řidičského oprávnění atd.

Právní úprava České republiky, která upravuje problematiku řidičských průkazů a řidičských oprávnění je zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů a dále vyhláška č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů.

Uvedený zákon o silničním provozu dále stanoví pravidla silničního provozu a s tím spojené skutkové podstaty přestupků při porušení daných pravidel, zároveň vymezuje i sankce za jednotlivé přestupky a v neposlední řadě upravuje i bodové hodnocení. Obecně je možné říci, že bodovým hodnocením se zjišťuje opakované páchaní přestupků řidiče motorového vozidla, případně, že se řidič přestupků či trestných činů v provozu na pozemních komunikacích nedopouští. Protiprávní jednání proti provozu na pozemních komunikacích a k nim přiřazený počet bodů, jsou vymezeny zákonem o silničním provozu.

Body se řidiči motorového vozidla za spáchání přestupků/trestných činů, o nichž bylo pravomocně rozhodnuto, započítávají, a to do nejvyššího počtu 12 bodů. Při dosažení této bodové hranice řidič pozbývá řidičské oprávnění na dobu jednoho roku – nesmí řídit motorová vozidla.

Ne ale každý řidič musí dvanácti bodové hranice dosáhnout. To znamená, že dodržuje pravidla silničního provozu a žádných protiprávních jednání se nedopouští, anebo když se již bodovaného přestupku dopustil, ale nadále řídí řádně a přestupky v provozu na pozemních komunikacích nepáchá, tak dochází v ročních intervalech k odečtu 4 bodů, až do hranice 0 bodů. Automatický odečet bodů z 12 bodů není možný, jelikož zde je již důsledkem pozbytí řidičského oprávnění - viz výše. Konkrétní údaje o počtech bodovaných řidičů naleznete v následujících tabulkách.

Pro úplnost uvádíme, že v České republice je evidováno zhruba 7 milionů držitelů řidičského oprávnění, z tohoto počtu je např. držitelů řidičského oprávnění skupiny A (motocykly) 1 547 091 a držitelů skupiny B (osobní vozidla) je 6 804 752. K 22. 11. 2022 mělo platný řidičský průkaz 6 267 385 řidičů.

10 TRANSPORT

Agenda of Drivers

Agenda of drivers is governed by the following sources of law. They are, on the one hand, international treaties, specifically the Convention on Road Traffic (Geneva, 19 September 1949) and (Vienna, 8 November 1968). The main purpose of these Conventions is to increase road traffic safety and facilitate international road transport. Conventions implement several tools for this purpose, the most important of them is the unification of rules and conditions within the road traffic.

Another legal standard that regulates the field of drivers within the European area is the Directive 126/2006/EC of the European Parliament and of the Council. This sets out in detail the scope of the driving competency, the requirements for professional and medical qualifications to drive motor vehicles, any restrictions on the driving competency, etc.

The legislation of the Czech Republic that regulates the area of driving licences and driving competencies is Act No. 361/2000 Coll., on Road Traffic and Amendments to Certain Acts (Road Traffic Act), as amended, and Decree No. 31/2001 Coll., on driving licenses and the register of drivers.

The mentioned Road Traffic Act further establishes the rules of road traffic and the associated facts of offenses in case of violation of the given rules, at the same time defines the sanctions for individual offenses and, further regulates the penalty point rating of driver. In general, it is possible to announce that the point evaluation shows the repeated offenses by driver of a motor vehicle, or that the driver does not commit offenses or criminal acts in traffic on roads. Illegal committing against road traffic and the number of penalty points assigned to them are defined by the Road Traffic Act.

Points for motor vehicle drivers committing misdemeanors/criminal offenses that have been legally decided are counted, up to a maximum of 12 points. After reaching this point limit, the driver loses his driving competency for a period of one year - is not allowed to drive motor vehicles.

Not every driver must reach the twelve points limit. This means that the rules of road traffic are obeyed and driver does not commit any illegal committing, or if driver has already committed a pointable offense, but continues to drive correctly and does not commit road traffic offenses, 4 points are deducted at annual intervals, up to a limit of 0 points. Automatic deduction of points from 12 points is not possible, as this already results in the loss of the driving licence - see above. Specific data on the number of scored drivers you may found in the following tables.

For the sake of completeness, we state that approximately 7 million driving licence holders are registered in the Czech Republic, of which there are, for example, 1,547,091 group A (motorcycle) driving competency holders and 6 804 752 group B (passenger vehicle) holders. On 11/2022, 6 267 385 drivers had a valid driving licence.

10 - 1. Bodování občané Česka podle pohlaví, věku a krajů k 31. 12. 2022

*Citizens of the Czechia who received penalty points by sex, age and Regions
as at 31 December 2022*

Pramen: Ministerstvo dopravy

Source: Ministry of Transport

Ukazatel Indicator	1–3 body		4–7 bodů		8–11 bodů		Pozbytí řidičského oprávnění (12 bodů)	
	1–3 penalty points		4–7 penalty points		8–11 penalty points		Revocation of the driving licence (12 points)	
	ženy Women	muži Men	ženy Women	muži Men	ženy Women	muži Men	ženy Women	muži Men
Celkem / Total	64 179	191 501	19 923	82 838	1 904	14 387	3 880	37 123
Věková skupina (v letech) Age group (years)								
–24	4 821	14 169	2 093	8 764	221	1 709	171	1 618
25-54	47 516	126 566	14 082	55 845	1 484	10 601	3 303	30 550
55+	11 842	50 766	3 748	18 229	199	2 077	406	4 955
Kraj / Region								
Hlavní město Praha	5 172	17 376	1 687	6 978	140	1 128	396	3 165
Středočeský	8 217	23 140	2 447	9 418	223	1 490	600	4 988
Jihočeský	4 289	11 987	1 304	5 049	134	820	231	2 292
Plzeňský	3 816	10 242	1 135	4 148	106	716	233	1 975
Karlovarský	1 709	4 887	571	2 293	67	498	162	1 571
Ústecký	5 358	15 527	1 689	7 437	184	1 436	424	4 459
Liberecký	2 801	8 684	848	3 782	103	673	215	2 129
Pardubický	3 356	10 385	1 007	4 344	83	748	165	1 566
Královéhradecký	3 989	11 053	1 116	4 695	109	891	212	1 964
Vysočina	2 930	9 790	848	3 464	63	533	122	1 174
Moravskoslezský	9 740	27 212	2 998	12 951	322	2 529	407	5 112
Olomoucký	3 534	11 136	1 219	5 417	106	888	217	2 024
Zlínský	3 746	11 383	1 201	4 968	100	819	157	1 580
Jihomoravský	5 522	18 699	1 853	7 894	164	1 218	339	3 124
	64 179	191 501	19 923	82 838	1 904	14 387	3 880	37 123

10 - 2. Vybrané přestupky bodovaných řidičů podle pohlaví, věku a krajů v roce 2022

Selected misdemeanours of drivers with penalty points by sex, age and Regions in 2022

Pramen: Ministerstvo dopravy

Source: Ministry of Transport

Ukazatel Indicator	Ohrožení pod vlivem alkoholu <i>Menace due to intoxication by alcohol</i>		Ohrožení pod vlivem jiné návykové látky <i>Menace due to intoxication by another addictive substance</i>		Řízení pod vlivem alkoholu <i>Driving under the influence of alcohol (drink driving)</i>		Řízení pod vlivem jiné návykové látky <i>Driving under the influence of another addictive substance (drug driving)</i>	
	ženy Women	muži Men	ženy Women	muži Men	ženy Women	muži Men	ženy Women	muži Men
Celkem / Total	998	7 330	325	2 249	991	8 331	247	2 587
Věková skupina (v letech) Age group (years)								
-24	98	880	68	303	135	859	63	560
25-54	772	5 362	256	1 917	733	5 868	184	2 007
55+	128	1 088	1	29	123	1 604	0	20
Kraj / Region								
Hlavní město Praha	105	690	41	366	77	599	21	346
Středočeský	158	973	30	253	141	1 149	33	327
Jihočeský	56	488	26	119	69	490	10	92
Plzeňský	50	429	44	190	42	401	28	255
Karlovarský	38	231	15	91	31	131	14	119
Ústecký	51	596	34	203	44	347	20	217
Liberecký	41	320	12	85	42	343	13	127
Pardubický	48	407	13	64	42	422	11	99
Královéhradecký	58	353	22	108	71	481	14	200
Vysočina	51	374	11	73	39	443	18	99
Moravskoslezský	106	775	14	160	111	919	15	143
Olomoucký	74	533	21	168	81	813	18	243
Zlínský	58	458	10	148	99	839	15	144
Jihomoravský	104	703	32	221	102	954	17	176

10 - 2. Vybrané přestupky bodovaných řidičů podle pohlaví, věku a krajů v roce 2022

Selected misdemeanours of drivers with penalty points by sex, age and Regions in 2022

Pramen: Ministerstvo dopravy

Source: Ministry of Transport

1. pokračování

Continued

Ukazatel Indicator	Nezastavení na signál "STOP" ¹⁾ <i>Failure to stop upon seeing the "STOP" signal¹⁾</i>		Nedání povinné přednosti v jízdě <i>Failure to give way</i>		Používání mobilního telefonu za jízdy <i>Using (holding) a mobile phone whilst driving</i>	
	ženy Women	muži Men	ženy Women	muži Men	ženy Women	muži Men
Celkem / Total	1 922	6 529	4 326	9 834	12 936	49 588
Věková skupina (v letech) Age group (years)						
-24	169	764	593	1 365	1 129	4 302
25-54	1 330	4 129	2 745	5 279	10 765	38 644
55+	423	1 636	988	3 190	1 042	6 642
Kraj / Region	1 753	5 765	3 733	8 469	11 807	45 286
Hlavní město Praha	309	1 416	645	1 685	1 341	4 393
Středočeský	76	237	501	1 148	1 060	3 937
Jihočeský	167	483	298	617	860	2 368
Plzeňský	72	216	308	649	532	2 048
Karlovarský	56	160	126	288	215	583
Ústecký	32	146	347	802	344	1 045
Liberecký	48	150	181	408	543	1 767
Pardubický	72	202	213	483	643	2 348
Královéhradecký	102	297	194	392	507	1 441
Vysočina	109	346	195	424	587	3 724
Moravskoslezský	282	1 065	427	992	3 699	15 643
Olomoucký	117	334	250	452	433	1 459
Zlínský	166	495	184	386	1 027	3 674
Jihomoravský	314	982	457	1 108	1 145	5 158

¹⁾ nezastavení na signál, který příkazuje zastavit vozidlo podle zvláštního právního předpisu nebo na pokyn "Stůj" daný při řízení provozu

¹⁾ Failure to stop upon the signal, which orders to stop the vehicle pursuant to a special legal regulation or upon an instruction to "Stop" given during the traffic control.

10 - 2. Vybrané přestupky bodovaných řidičů podle pohlaví, věku a krajů v roce 2022

Selected misdemeanours of drivers with penalty points by sex, age and Regions in 2022

Pramen: Ministerstvo dopravy

Source: Ministry of Transport

dokončení

End of table

Ukazatel Indicator	Nepřipoutání bezpečnostním pásem, nepoužití ochranné přilby <i>Failure to wear the seat belt, failure to wear a crash helmet</i>		Překročení rychlosti v obci <i>Speeding in an urban area (driving above the speed limit in a municipality)</i>		Překročení rychlosti mimo obec <i>Speeding in a rural area (driving above the speed limit outside a municipality)</i>	
	ženy <i>Women</i>	muži <i>Men</i>	ženy <i>Women</i>	muži <i>Men</i>	ženy <i>Women</i>	muži <i>Men</i>
Celkem / Total	7 616	44 631	7 794	29 787	1 413	8 074
Věková skupina (v letech) Age group (years)						
-24	658	4 249	793	3 491	148	792
25-54	5 356	28 736	5 890	20 469	1 108	5 978
55+	1 602	11 646	1 111	5 827	157	1 304
Kraj / Region						
Hlavní město Praha	473	3 664	958	4 416	17	113
Středočeský	737	4 380	615	2 210	163	1 077
Jihočeský	557	2 747	505	1 845	146	651
Plzeňský	534	2 685	555	2 067	77	503
Karlovarský	323	1 837	111	355	63	262
Ústecký	704	3 291	490	1 706	280	1 180
Liberecký	592	3 376	169	646	28	200
Pardubický	563	2 748	519	1 872	57	460
Královéhradecký	577	2 824	738	2 622	49	316
Vysočina	470	4 397	353	1 570	125	656
Moravskoslezský	738	3 715	1 121	3 821	148	935
Olomoucký	529	2 868	399	1 577	56	381
Zlínský	341	2 138	357	1 374	80	592
Jihomoravský	478	3 961	904	3 706	124	748

10 - 3. Dvanáctibodoví^{*)} řidiči podle pohlaví a věku k 31. 12.Drivers with twelve^{*)} penalty points by sex and age as at 31 December

Pramen: Ministerstvo dopravy

Source: Ministry of Transport

Rok Year	Věková skupina (v letech)				Age group (years)			
	Celkem / Total		-24		25-54		55+	
	ženy Women	muži Men	ženy Women	muži Men	ženy Women	muži Men	ženy Women	muži Men
2012	1 694	26 574	170	3 394	1 431	21 355	93	1 825
2017	2 467	28 691	164	2 049	2 122	23 802	181	2 840
2022	3 332	31 102	158	1 361	2 837	25 535	337	4 206

Počátek blokáce řidičského oprávnění v daném roce
Start of driving licence suspension in the given year

2012	568	7 995	90	1 628	451	5 864	27	503
2017	476	5 202	85	1 065	371	3 765	20	372
2022	639	5 483	98	810	512	4 200	29	473

^{*)}stav ke konci roku^{*)} as at the end of the yearGraf 10-1 Dvanáctibodoví řidiči podle pohlaví
Drivers with twelve penalty points by sex